

ANCĀNS Romualds (1944. 1.IV Daugavpils apr. Līvānu pag.) – aktieris. Dz. zemnieka ģimenē. Beidzis Riogas 14. vakara vsk. (1969). No 1971 māc. LVK Vokālajā nod., beidzis LVK Teātra fak. (Daiļes t-ra 5. studiju, 1974).

Daiļes t-ra izr. spēlējis kopš 1973. A. talanta raksturīgākās iezīmes ir tiešums, labsirdīga virišķība, muzikalitāte. Tēlojumam piemīt vienkāršība, viengabalainība. Nozīm. sasniegumi gk. A.Liniņa iestudējumos. Ievēribu guvis ar lomām – Kalējs (R.Blaumaņa "Īsa pamācība mīlēšanā", 1973), Ķirškalns (A.Dripes "Pēdējā barjera", 1974), Solomahins (A.Gelmana "Kādas sēdes protokols", 1976). E.Līva rom. "Velnakaula dvīņi" skatuves variantā (1977) skarbi, pretrunīgi un pārliciecināši atveidojis Kasparu Velnakaulu. Lomās – Dausprungs (J.Marcinkeviča "Mindaugs", 1979), Kārlis Paipala (B.Sauliša

R.Ancāns – Kārlis Paipala, B.Pizičs – Spandegs; B.Sauliša "Ošu gatve". 1980

"Ošu gatve", 1980), Ārne (H.Vuolijoki "Niskavuori maize"), Leonards Bērtulsons (P.Putniņa "Uzticības saldā nasta", abas 1981), Juda, Mintauts (J.Raiņa "Jāzeps un viņa brāļi", 1981, "Indulis un Ārija", 1987), Roplainis (R.Blaumaņa "Pazudušais dēls", 1983) – dominējis personības apliecinātais spēks. Arī otrā plāna raksturo

atklājis tēlu savdabīgumu (Sabitžans – Č.Aitmatova "Un garāka par mūžu diena ilgst", 1984). 90. gados piedalīšanās izr. epizodiska; nozīm. lomas – Efraims Kebots (J.O'Nila "Mīla zem gobām"), Bērenkreics (S.Lāgerlēvas "Gesta Berlings", abas 1993), metrs Buiss (R.Tomā "Fredijs", 1997).

F-ās atveidojis vitālus, spēcīgus, virišķīgus varoņus: Villijs Statlijs ("Robina Huda bultas", 1975), Stūrmanis ("Zem apgāztā mēness"), Donāts ("Un rasas lāses rītausmā", abi 1977), Ļitvinovs ("Gaidiet "Džonu Graftonu" ", 1979). Nozīm. k-lomas tapušas rež. J.Streiča f-ās,

R.Ancāns – Vincents, A.Zeltiņa – Agnese, I.Kalniņš – Eduks filmā "Likteņdzirnas". 1997

kur tēlojumā nereti liela nozīme iron. akcentam – policista Martina Beka loma f-ā "Nepabeigtās vakariņas" (1979), kā arī izvērstam, labsirdīga humora pilnam raksturojumam – zemnieka Jāzeps Giluča loma f-ā "Limuzīns Jāņu nakts krāsā" (1981); f-ā "Cilvēka bērns" (1991) atveidojis epizod., bet nozīmīgo muzikanta Izidora lomu, f-ā "Likteņdzirnas" (1997) – mākslin. Vincenta lomu. Lomas citu valstu f-ās: Čezare ("Brāļi Riiko", 1980), Ričards Lauvassirds ("Balāde par drosmīgo bruņinieku Aivenho", 1983).

L. Saulīte G. Uzmeturns portretam // T-ris un dzīve, 1987, 31.

G.Saulīte